

Република Србија
Тужилаштво за ратне злочине

**МЕМОРАНДУМ О РАЗУМЕВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ
УЗАЈАМНЕ НЕПРИСИЛНЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈЕВИМА
ИСТРАЖИВАЊА И ПРОЦЕСУИРАЊА ВЕЗАНИМ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ,
ЗЛОЧИНЕ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И ГЕНОЦИД,
ИЗМЕЂУ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И ОДЕЉЕЊА ЗА ЗЛОЧИНЕ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ КАНАДЕ**

Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије (ТРЗ) и Одељење за злочине против човечности и ратне злочине Министарства правде Канаде (МПК) у даљем тексту „учесници“,

Имајући у виду да су и Република Србија и Канада ратификовале Римски статут Међународног кривичног суда,

Те да је у заједничком интересу и Републици Србији и Канади кажњавање извршилаца кривичних дела ратних злочина, злочина против човечности и геноцида (у даљем тексту „ратни злочини“),

Те да ће се за потребе овог Меморандума о разумевању израз „ратни злочини“ односити на она кривична дела опште позната као ратни злочини, злочини против човечности и геноцид како појединачно тако и заједно,

Дошли су до следећег споразума:

Област сарадње

1. Овај Меморандум о разумевању („Меморандум“) односи се само на помоћ коју Учесници могу пружити употребом неприсилних мера.
2. Учесници ће, на захтев, а и у складу са одредбама овог Меморандума,

пружити један другом помоћ највећег обима у случајевима истраживања и процесуирања ратних злочина, поштујући истовремено законе својих земаља.

3. За потребе овог Меморандума, термин „помоћ“ подразумева:

а) обезбеђивање и размену информација, извештаја, докумената и записа, те посебно сваке информације, извештаја или докумената и записа који су релевантни за истраживање и процесуирање ратних злочина, укључујући изјаве осумњичених и других лица;

б) обезбеђивање информација о идентитету и местима боравка могућих сведока, као и локацијама објеката и места који су релевантни за истраживање и процесуирање ратних злочина;

ц) пружање помоћи при уговарању и обављању разговора са потенцијалним сведоцима, прегледу објеката или обиласку и прегледу места релевантних за истраживање и процесуирање извршилаца ратних злочина у складу са законима учесника;

д) размену информација у вези са законима, укључујући у то обезбеђивање примерака битних законских прописа у области кривичног права и другим блиским областима, када је то потребно за истраживање и процесуирање ратних злочина, такође вршити едукацију и обуке ради упознавања са системом рада и позитивним прописима земаља учесника, када је то потребно или у вези са истраживањем и процесуирањем ратних злочина;

е) размену правних анализа у области кривичног права и другим областима везаним за ратне злочине, када се то затражи.

Комуникација

4. Учесници ће у циљу остварења оптималних услова за сарадњу, слати и примати Захтеве за помоћ (у даљем тексту „Захтеви“) засноване на овом Меморандуму. Такви Захтеви ће садржати имена јавних тужилаца или правника задужених за одређени Захтев, те адресе, бројеве телефона током радног времена и друге информације које би могле олакшати непосредну комуникацију.

5. а) Учесници ће, преносити и примати све Захтеве који су предмет овог „Меморандума“ и одговоре путем својих за то овлашћених органа. Сваки од учесника ће овластити одређени орган за имплементацију овог „Меморандума“ у име учесника и то:

(I) У име ТРЗ: Тужилац за ратне злочине Републике Србије или друго лице;

(II) За МПК: Директор Одељења за злочине против човечности и ратне злочине Министарства правде Канаде или друго лице;

б) Сваки од учесника може да, путем писаног обавештења, другом учеснику, у сваком тренутку промени орган који је овластио.

Провођење захтева

6. Учесник од кога се захтева помоћ одмах ће удовољити Захтеву учесника који захтева помоћ у складу са својим законима и – уколико то није забрањено његовим законима – на начин који је навео учесник који захтева помоћ.

7. Учесник од кога се захтева помоћ може затражити додатне информације, ако је то потребно да би се помоћ одобрила.

Одбијање или одгађање помоћи

8. Учесник од кога се захтева помоћ може одбити да удовољи Захтеву ако би извршење Захтева:

(I) штетило суверенитету, безбедности, јавном реду или сличном битном јавном интересу државе учесника од кога се захтева помоћ;

(II) угрожавало безбедност било којег лица;

(III) било у супротности са закониским и другим прописима државе учеснице.

9. Учесник од кога се захтева помоћ може одгодити провођење Захтева уколико би то проузроковало ометање истраге или кривичног гоњења у држави учесника од кога се помоћ захтева.

10. Пре него што одбије или одгоди извршење Захтева, учесник од кога се захтева помоћ размотриће одобрење помоћи под условима који се сматрају потребним. Ако учесник који захтева помоћ прихвати сарадњу под тим условима, мораће се тих услова и придржавати.

11. Пре него што одбије или одгоди извршење Захтева или дела Захтева, учесник од кога се захтева помоћ обавестиће учесника који захтева помоћ – писменим путем, у року од 30 дана од дана добијања Захтева – о разлозима одбијања или одгађања.

12. Уколико удовољавање Захтеву не спада у његову надлежност, учесник од кога захтева помоћ одмах ће писменим путем о томе обавестити учесника који захтева помоћ.

Лица, објекти и места

13. Учесник од кога се захтева помоћ предузеће све прихватљиве и ефикасне мере у склопу властитих правних надлежности да установи идентитет и место боравка потенцијалних сведока, те локацију објеката и места од интереса наведених у Захтеву.

14. Учесник од кога се захтева помоћ предузеће све прихватљиве и ефикасне мере да организује и омогући разговоре са потенцијалним сведоцима чије је место боравка на територији државе од које се захтева помоћ.

15. Учесник од кога се захтева помоћ предузеће све прихватљиве и ефикасне мере да организује и омогући преглед објеката, те обилазак и преглед места од интереса на територији државе од које се захтева помоћ, у складу са прописима државе учеснице од које се захтева помоћ.

Информације, извештаји, документи и записи

16. У провођењу Захтева учесник од кога се захтева помоћ прибавиће примерке информација, извештаја, докумената и записа владиних одељења и служби, који су доступни јавности.

17. У провођењу Захтева учесник од кога се захтева помоћ може прибавити информације, извештаје, документе и записе владиних одељења и служби, који иначе нису доступни јавности, у истој мери и под истим условима под којима би они били доступни његовим властитим полицијским и правосудним органима. Примерци информација, извештаја, докумената и записа владиних одељења и служби биће прибављени само уз дозволу тих владиних одељења и служби, а у потпуној сагласности са начином на који влада учесника од кога се захтева помоћ регулише заштиту личних података о лицима чији се идентитет може утврдити.

18. Уколико то није забрањено законом државе учесника од кога се захтева помоћ, учесник који захтева помоћ може у свом Захтеву затражити да учесник од кога се захтева помоћ прибави:

а) оригиналне извештаје, документе и записе;

б) оверене копије извештаја, докумената и записа; или

ц) извештаје, документе и записе, пропраћене овером која иначе потребна да би они били прихватљиви у судовима државе учесника који захтева помоћ, у складу са њеним домаћим законима и правном регулативом.

19. Учесник који захтева помоћ вратиће оригиналне извештаје, документе и записе на писмено тражење учесника од кога се захтева помоћ или у најкраћем могућем року након тога.

20. Под условом да учесник од кога се захтева помоћ на то пристане, учесник који захтева помоћ може одгодити враћање било ког затраженог оригиналног извештаја, докумената или записа, уколико је то витално за потребе истраживања и процесуирања ратних злочина.

Облик и садржај захтева за помоћ

21. Учесници ће Захтев за помоћ сачинити у писаној форми. У хитним случајевима учесник може да постави Захтев усмено, с тим што ће то у року од 24 часа потврдити писменим путем, осим ако учесник коме је Захтев упућен не одобри другачије.

22. У свим случајевима у Захтеву ће бити наведено следеће:

- а) надлежни орган који проводи истрагу или поступак на који се Захтев односи;
- б) природа истраге или поступка, укључујући преглед чињеничног стања и примерак релевантих поглавља примењивих позитивних закона;
- ц) сврха Захтева и природа затражене помоћи;
- д) степен тајности која се захтева и разлози за то;
- е) опис садржаја информације или друге врсте помоћи која се захтева; и
- ф) временски рок у коме би требало да се удовољи Захтеву.

23. Када је то могуће и уколико је потребно, учесници ће обезбедити да Захтеви садрже и следеће:

- а) идентитет, држављанство и место боравка особе или лица која поседују информације од значаја за истраживање и процесуирање или су и саме предмет истраживања и процесуирања;
- б) списак питања која ће бити постављена лицу или лицима са којима ће бити

разговарано;

ц) детаљи било које посебне процедуре или тражења, које учесник који захтева помоћ жели да се примене и разлози за то;

д) било која друга информација која може помоћи у провођењу Захтева; и

е) информација о компензацији и надокнади трошкова.

24. Учесници ће обезбедити да сваки од Захтева буде пропраћен преводом на један од званичних језика учесника коме се захтев упућује.

Поверљивост

25. Након договора са учесником који захтева помоћ, учесник од кога се захтева помоћ може затражити да извесне информације, извештаји, документи, записи и предмети, или извори информација, докумената, записа или приложених предмета, буду чувани у тајности или да буду откривени или употребљени само под условима који се наведу. Учесник који захтева помоћ прихватиће наведене услове.

26. Учесник који захтева помоћ може затражити од учесника од кога се захтева помоћ да Захтев, садржаји Захтева, пратећи документи, чињеница да је оваква помоћ пружена, те било која друга акција везана за Захтев, буду држани у тајности. Ако Захтев не може да буде проведен без нарушавања поверљивости, учесник од кога се захтева помоћ обавестиће о томе учесника који захтева помоћ, који ће затим одредити да ли Захтев ипак треба да буде проведен.

Ограничење употребе

27. Учесник који захтева помоћ неће открити, нити употребити информације, извештаје, документе или записе које му је, по Захтеву, прибавио учесник од кога се захтева помоћ, у друге сврхе осим оних које су наведене у Захтеву, ако за то нема претходну писмену сагласност учесника од кога се захтева помоћ.

28. Учесник од кога се захтева помоћ неће употребити ниједну информацију стечену на основу Захтева или на основу резултата активности предузетих да би се Захтеву удовољило за унапређење властитих истражних активности, ако за то нема претходну писмену сагласност учесника који захтева помоћ.

29. Након консултација са учесником који захтева помоћ, учесник од кога се захтева помоћ може затражити да информације, извештаји, документи или записи које је он прибавио по Захтеву учесника који захтева помоћ или извори

таквих информација или доказа буду употребљени само под условима који се наведу.

30. Овај Меморандум неће искључити употребу или откривање информација, извештаја, докумената или записа које је учесник који захтева помоћ прибавио од учесника од којег се захтева помоћ, на основу Захтева, или постојање самог Захтева, у случајевима када је то неопходно по законима којима су одређена правила рада судова или управних судова у држави учесника који захтева помоћ. Учесник који захтева помоћ унапред ће писменим путем известити учесника од кога се захтева помоћ о овој могућности или предложеној употреби или откривању.

Други облици помоћи

31. Овај Меморандум неће утицати на обавезе које произилазе из већ постојећих споразума, нити на било који већ постојећи договор међу учесницима.

Трошкови

32. Учесник од кога се захтева помоћ подмириваће трошкове провођења.

33. Ако постане очигледно да провођење Захтева подразумева трошкове посебне природе, учесници ће се консултовати да утврде услове под којима захтевана помоћ може бити обезбеђена.

Консултације

34. На тражење било којег учесника, учесници ће се одмах консултовати о тумачењу и провођењу овог Меморандума, било у општем смислу или у вези са појединим Захтевом. Све тешкоће које би могле проистећи из Меморандума биће решене консултацијама и преговарањем учесника.

Завршне одредбе, ступање на снагу и окончање

35. Овај Меморандум почиње да се примењује након што га потпишу оба учесника.

36. Овај Меморандум ће се односити на сваки Захтев постављен након почетка његове примене, чак и ако се помоћ која се њиме тражи односи на ратне злочине који су претходили почетку примене овог Меморандума.

37. Учесници могу допуњавати овај Меморандум на основу узајамне писмене

сагласности.

38. На основу захтева или 5 година након почетка примене овог Меморандума, учесници ће се састати да преиспитају његову примену, изузев ако обавесте у писменој форми један другог да такво оцењивање није потребно.

39. Било који од учесника може да раскине овај Меморандум путем писаног обавештења, другом учеснику, 3 месеца пре раскида.

Потписан у два примерка у _____ дана 18.02.2010. године, на српском, енглеском и француском језику, а свака је верзија једнако ваљана.

*ЗА ТУЖИЛАШТВО
ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ*

Владимир Вукчевић

*ЗА ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗЛОЧИНЕ ПРОТИВ
ЧОВЕЧНОСТИ И РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ КАНАДЕ*

Тери Бајтнер